

нието на своята ересь и на лжковните книги, той е билъ и авторъ на лжковни молитви, съ които е заклиналъ тръсавиците, „нежитите“ и сичките болести. Въ това послѣднйо дѣло той е билъ, както са види, образецъ отъ старовременните врачаре, на, които славата и до днесъ още са држат у сѫбете (и у бѫлгарете). Преданието е направило отъ него вѫлколакъ, защото той е билъ „вѣдунъ“ и защо съ ималъ сношения съ нечистите сили (друго-яче въ срѣдните вѣкове,—а народът и до тая минута,—не сѫ могле и да си представать врачовете или вѣдунете); освѣнъ това, като еретикъ, той е билъ дѣлженъ да умре безъ християнско покаяние. Ето защо, когато той билъ „въ навѣхъ“, т. е. мжртвецъ на гробищата, той „былъ на Верзевуловъ колу“, т. е. противъ него било употребено специфическо срѣдство — велзвуловъ (бесовски), т. е. извѣстниятъ (по русските предания) ясиновъ коль — единствениятъ способъ да бѫде удѣржанъ мжртвецъ въ гробътъ.

Легендите, които сѫ приписани отъ индексъ на попъ Еремия, дѣйствително нѣматъ въ себѣ си нищо исклучително богоилско, щото е и трѣбало да бѫде, ако, — както ии предположихме, — тие сѫ биле получени готови изъ други источници. Сичките тие сѫ са сѫхрали въ русските рѣкописи. Легендата за това, „Какъ Христа въ попы ставили“, е била извѣстна на грѣцките писатели¹⁸⁾ и могла е да бѫде земена отъ Еремия изъ нѣкой грѣцки источникъ; легендата за Прова, която

¹⁸⁾ Suidas s. v. Ἰηρείας Migne, Dict. 2.383. Изданietо на русск. редакция въ „Отреч. книги“ отъ Тихонровова, т. 2 — й.